

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1[—].

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritišlje desno. Telefon št. 24. — SHS postnoščitkovni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ostra. — Rekopisi se ne vračajo.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1[—].

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri s datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10[—], za izposojništvo D 18[—], dostavljen na dom D 11[—], za izposojništvo D 10[—] inšerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“ MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Leto VIII.

Maribor, petek 21. januarja 1927.

Številka: 16.

Napetost pred volitvami v Beogradu

Pribičevićev shod v Nišu izzval ogromno komentiranje pri radikalih.

Beograd, 21. januarja.

Včerajšnjemu cerkvenemu prazniku je danes sledil praznik sv. Jovana, ki ga Srbi obligatorno praznujejo. Skupščina nudi idilično sliko ljubelega miru, kajti vsi poslanci se nahajajo na agitacijskih potovanjih. Edin parlamentarni organ, ki vsaj nekaj dela, je finančni odbor, ki se je danes bavil s proračuni prometnega in stavbnega ministrstva.

Radikalni zelo komentirajo včerajšnji Pribičevićev shod v Nišu. Tudi vsi ministri se nahajajo na deželi, kjer se vsak trudi pridobiti čim več kroglice za svoj stolček.

Važne diplomatske spremembe

Posledice tiranskega pakta.

Beograd, 21. januarja.

Radi položaja, ki je nastal po tiranskem paktu, se vidijo Francija, Jugoslavija in Grčija prisiljene, zamenjati svoje diplomatske zastopnike v Tirani. — Kakor doznavamo, je tudi italijanski poslanik v Tirani baron Alvirri zaprosil za premeščenje.

VLADNI UKREPI GLEDE ITALIJSKEGA ČASOPISJA.

Beograd, 21. januarja.

Vlada je pooblastila jugoslovanski konzulat v Rimu, najostreje zavrne vse inozemske časopisne vesti o oboroževanju Jugoslavije na albanski meji.

OBNOVITEV POGAJANJ Z GRČIJO.

Beograd, 21. januarja.

Vlada se je izjavila pripravljeno obnoviti jugoslovansko-grška pogajanja. Trgovske in obrtne zbornice ter industrijske korporacije so že bile pozvane staviti svoje tozadevne predloge.

Dnevnice in potni stroški članov volilnih odborov

Iz pisarne velikega župana:

Ministrski svet je odobril kredit Din 6.000.000 v svrhu kritja dnevnice in potnih stroškov predsednikom in članom volilnih in glavnih volilnih odborov povodom volitev v oblastno skupščino. Na osnovi točke 3. prehodnih odredb zakona o oblasti in sreski samoupravi v zvezi s členom 51. tega zakona je gosp. minister za notranje zadeve odločil, da se iz tega kredita izplača na račun dnevnice članom glavnih volilnih odborov po 150 Din, članom volilnih odborov pa po 100 Din dnevno. Dnevnica se jim računa od dneva odhoda iz kraja bivališča pa do njihovega povratka.

Za akontacije na potnih stroških veljajo predpisi Uredbe D. R. broj 96.000 in D. R. broj 121400. (Urad. list 120-1920 in 95-1923). Povračilo potnih stroškov dobi samo oni, ki opravljajo službo izven svojega bivališča.

Iz zgornjega kredita pa akontacije na dnevnici ne pripadajo občinskim predstavnikom in občinskim odbornikom, ki so člani volilnih odborov v svoji občini. Izvzemlj. slučaj, da nosijo kot zastopniki predsednikov volilnih odborov volilne spise glavnemu volilnemu odboru.

Volilno gibanje Volilci! — Jugosloveni!

S pomočjo dveh slovenskih strank naj bi se Nemci v celi mariborski oblasti zopet dokopali do politične moči — tisti Nemci, ki uživajo v Jugoslaviji vse pravice, dočim se koroški Slovenci zaman borijo za svoj nacionalni obstoj proti germanizaciji, ki postaja od dne do dne nevarnejša obstoju slovenstva, kateremu se ne dovoljuje niti ena slovenska osnovna šola.

Naglašamo, da nismo nasprotni poštenim in lojalnim nemškim državljanom naše jugoslovanske države, odločno pa moramo odrekati priznanje kaki kompaktni nemški manjšini v mariborski oblasti, ki bi mogla biti nositeljica posebnih pravic.

Gospodarska moč Nemcev in nemškutarjev in odvisnost naših ljudi od njih kapitala se znatno okrepi z izdajstvom slovenskih strank, ki so sklenile z nemškim političnim društvom oficijelno zvezo. To bodo čutili zlasti naši mali ljudje.

Ali smo že pozabili na prevratno leto in na borbo za naš Maribor?

V tej zvezi je poleg klerikalcev tudi radikalna stranka, katera je že ponovno pokazala, da ji je do nacionalnih naših teženj ob severni meji ravno tako malo, kakor naši SLS, poleg tega je pa

ta stranka kot glavna vladna stranka odgovorna za vse gorje, ki tare naše ljudstvo, naše trgovce in obrtnike enako kakor državne uradnike, upokojence in delavce.

Isto velja za Radičevo stranko kot zaveznicu radikalov, katere pa pri nas itak nihiče več ne smatra za resno.

Kdor hoče protestirati proti brezvezni davčni, gospodarski, socialni in nacionalni politiki teh vladnih strank in njihovih zaveznic, naj voli napredno nacionalno listo. V trenutku, ko se je SLS združila z Nemci, imajo narodni ljudje samo en izhod: da se istako tudi oni združijo.

Vsako, komur je pri srcu jugoslovanski značaj Maribora, komur je za stvarno delo v oblastni skupščini, komur je za ohranitev in izpopolnitev mariborske oblasti, naj voli našo listo, ki je posilka narodne, socialne in gospodarske napredne misli.

Naj kričijo in obrekujejo. Na tej poti jim mi ne sledimo, ker se zavedamo, v kaki bedi živi naše ljudstvo, za katero centralna vlada nima smisla. Kar imamo sil, jih hočemo posvetiti edno le napredku in boljši bodočnosti našega človeka v mariborski oblasti!

Naša škrinjica je

četrt - zadnja 4. četrt - zadnja

VOLILNI ODBOR „Narodne liste“ za mesto Maribor

Vsem narodnim in naprednim volilcem v mariborski oblasti!

V nedeljo, dne 23. januarja 1927 bomo volili naš deželni zbor, našo mariborsko oblastno skupščino. Njena naloga bo predvsem, pospeševati gospodarski in socialni napredek naše pokrajine. Naše zanemarjene ceste morajo priti v red, zgraditi bo treba še nove. Vprašanje dobrih mostov je velike važnosti za ljudstvo. Z vsa odločnostjo bo treba vzeti v roke regulacijo rek, zlasti Mure in Drave, potokov, zgradbo hudoournikov itd. Pospeševanje vseh panog kmetištva bo glavna naloga oblastne skupščine; predvsem povzdiga živinoreje, mlekarstva in sirarstva, organizacija zadrudne prodaje živine, uvedba oblastne zavarovalnice za živino, večkratni pregled živine po okrajnih živinozdravnikih, da se preprečijo težke nesreče, kakršna je zadela letos del Prekmurja; povzdiga sadjarstva, zlasti organizacija prodaje našega sadja v tujino; povzdiga vinogradništva, obramba pred tujo konkurenco; na vrata trka vprašanje zavarovanja poljskih pridelkov za slučaj toče in ujim sploh; za razvoj gozdarstva treba ustanoviti nižjo gozdarsko šolo za celo oblast. — Skrb za ubožce, preskrba brezposelnih z delom, brezplačno zdravljenje revnih po okrajnih zdravnikih, ureditev oskrbe občinskih revežev in razbremenitev občin v tem pogledu. Podpiranje obrtništva, zlasti urada za pospeševanje obrti, pospeševanje domačih obrtnikov pri oddaji oblastnih del itd.

Kdo se bo resno zavzel za reševanje teh nalog?

Ali morda klerikalci, ki že danes napovedujejo, da bodo oblastne skupščine zlorabili za svojo politično gonjo in ki nas hočejo zopet spraviti pod komando klerikalne deželne vlade v Ljubljani, ki nam je prva leta po prevratu tako marčehovsko rezala kruh za našo pokrajino? ki so vedno vpili, da bodo oblasti za nič, da pomenijo za ljudstvo samo nova bremena? ki so z zahrbtnimi spletkami in zlasti s podpisom Markovega protokola leta 1923, preprečevali razpis oblastnih volitev? ki danes lažejo, da smo mi demokrati bili proti volitvam? ki vpijejo, da so proti centralizmu, pa so po prevratu bili najhujši centralisti, ki so imeli v ljubljanski deželni vladi vso moč v rokah in so izročili Beogradu naše bivše deželne bolnišnice, kmetiško šole, zdravilišča Rogaško Slatino in Dobrno, ampak celo naše deželne doklade? ki vpijejo, da so kmečka stranka, pa imajo na svojih kandidat-skih listah po večini dohtarje in drugo gospodo? ki so sedaj zopet začeli mešati vero s politiko? ki so se v našem obmejnem Mariboru zvezali z Nemci proti nam demokratom in drugim narodnim ter socialno naprednim strankam?

Ali bodo to storili Radičevci in Pueljevci, ki so v gonji proti oblastnim pridno sekundirali klerikalcem? ki so sedaj že dve leti v vladi in vkljub vsem mogočnim lepim obljubam niso storili ničesar za izboljšanje našega žalostnega gospodarskega položaja? ki nam hočejo odtrgati naše slovensko Prekmurje?

Kdor voli klerikalno-radikalno-nemško koalicijo, ne voli ne dr. Leskovarja in ne dr. Ravnika, ampak predsednika nemškega političnega društva dr. Mühleisena.

ki so privolili v to, da bi se francoska vina smela v našo državo uvažati za tako nizko carino, da bi prišli naši vinogradniki na beraško palico? ki so popolnoma zavzeli rešitev agrarnega vprašanja?

V svojo skedo pljuva, kdor voli klerikalce, Radičevce in Pueljevce. Za socialiste oddani glasovi pa poidejo v izgubo in pridejo v korist samo klerikalcem in Radičevcem.

Edino naša Samostalna Demokratska Stranka hoši vedno dosledno svojo pot: ona je izbojevala oblastne samouprave, ona je z vednim pritiskom končno dosegla razpis volitev, ona bo po svojih poslancih tudi edina vršila v oblastni skupščini resno in stvarno delo za gospodarski in socialni dobrobit svojega ljudstva.

Volite povsod liste naprednega bloka!

Oblastni odbor SDS v Mariboru.

Kandidatne liste napredne fronte

Vrstni red škrinjic po srezih (glavarstvih) in imena nosilcev naprednih kandidatnih list za volitve v mariborski oblasti (23. januarja).

3. škrinjica

PTUJ: Lovro Petovar, posestnik, Ivanjkovci.

ŠMARJE: Anton Perkovič, kmet in župan, Sv. Florijan pri Rogatcu.

4. škrinjica

CELJE (mesto): dr. Anton Božič, odvetnik, Celje.

DOL. LENDAVA: Janez Preininger, nadučitelj, Dubrovnik.

GOR. GRAD: dr. Jože Gorjanc, zdravnik, Mozirje.

KONJICE: Ignac Kotnik, posestnik in trgovec z lesom, Vitanje.

LJUTOMER: dr. Ivan Stojan, notar in župan, Ljutomer.

MARIBOR (desni breg): Jože Finžgar, kmečki sin, Sv. Marijeta na Drav. polju.

MARIBOR (levi breg): Matija Vračič, kmet in župan, Senarska.

MARIBOR (mesto): Josip Mohorko, postajenačelnik, Maribor.

MURSKA SOBOTA: Štefan Godina, evangelijski župnik, Gor. Petrovci.

PPEVALJE: Peter Mravljak, dosost. Vuhred.

SLOVENIGRADEC: Albert Puncer, trafikant, Slovenjgradec.

5. škrinjica

CELJE (okolica): Janko Lesničar, ravnatelj Zadrudne zveze, Celje.

Shod mariborskih narodnih volilcev

v petek, dne 21. januarja ob 20. (8.) uri v mali dvorani Narodnega doma

Govoré: dr. Pivko, Mohorko, Weixl in drugi

Noben obrtnik in trgovec

ne bo volil ne klerikalcev in radikalov in tudi ne radičevcev, ki so nam razgnali našo stanovsko korporacijo, Trgovsko obrtno zbornico. Vsi bomo volili listo, na kateri kandidirata naša sotrpina Weixl in Volčič. Vrgli bomo kroglice v

Četrto škrinjico!

Koncentrirajmo svoje sile v obrambo naroda

Za narod nastopijo večkrat trenutki, ko je treba, da koncentriramo v svojo obrambo vse svoje sile. Ob takih trenutkih naravno ne smemo odločati malenkostni medsebojni spori, marveč izključno le najvišji narodni interes. Kadar na nas navalj sovražnik, takra se ne bomo šele vprašali, kaj nas je v preteklosti ločilo, marveč bomo zbrali vse svoje sile, da se ubranimo pred sovražnikom.

V tem položaju se nahajamo Slovenci v mariborski oblasti pri sedanjih volitvah v oblastne skupščine, pri katerih se je SLS zvezala na eni strani z nemško stranko, na drugi strani pa z režimsko radikalno stranko. Nam preti nevarnost, da se nas bo zaslužilo nacionalno, gospodarsko in socialno. Največja nevarnost pa nam preti od strani drugorodcev. V spomin nam prihajajo besede pokojnega dr. O. Rybača, ki se je v Narodnem vječu v Zagrebu proti pomislekom, da bi nas Srbi znali podjarmiti, izjavil, da se on ničesar ne boji, razen tujega suženjstva.

Ti izjavo moramo pravilno razumeti. Če je v lastni državi pritisk, kakor za sedaj izvršujejo radikali, je še vedno dana možnost, da se nadvlade otresemo s tem, da volilce pridobimo za pametno akcijo proti nasilnemu režimu; s tem, da jih pripravimo do tega da ob volitvah obračunajo z nasiljem. Druga je seveda, ako nismo nacionalno svobodni, kajti brez nacionalne svobode tudi ne moremo upati na gospodarsko in socialno svobodo. Kdor veruje, da težijo Nemci za tem, da nam pomagajo, kdor misli, da so Nemci šli v kompromis z SLS zato, da koristijo Slovincem, ta je kratkoviden, da bolj ne more biti.

Nemci zasledujejo s to zvezo samo svoje koristi!

Kake pa so te koristi? Predvsem moramo imeti na umu, da imajo Nemci veliko nadprodukcijo na kvalificiranih delavcih. Tem delavcem zagurati in omogočiti zaslužek pri nas na račun naših delavcev, to je predvsem njihova namera. Tudi še ni dolgo temu, ko smo čitali v časopisih protest organizacije slovenskih inženirjev proti namestitvi nemških tovarnišev, celo inozemcev, v naših tovarnah, in to v času, ko so naši mnogobrojni inženirji brez posla. Treba nam je samo napraviti izprehod proti koroškemu kolodvoru in si tamkaj ogledati drž. kurilnico in delavnice. Tamkaj vidimo vse polno tujcev, ki odjedajo našim ljudem kruh. In sicer ne zavzemajo ti tujci najnižjih mest, ampak so nasprotno na najboljših mestih, kjer se odloča usoda samih Slovincem. V tej zadevi so narodne železničarske organizacije že ponovno protestirale na merodajnem mestu, toda vedno zaman, ker so se klerikalci že dosedaj zavzemali za Nemce. Še ni dolgo temu, ko je v njihovo obrambo nastopil na neki seji v Beogradu poslanec Žobot prot stališču dr. Pivka, kateri poslednji se je zavzel za naše ljudi. Ako se nam je krivica godila s te strani že do sedaj, potem si lahko mislimo, kako bo zanaprej. Nič bi ne rekli, če bi bili tako popustljivi proti nam tudi Nemci na Koroškem. Toda znano je vsem, da so po plebiscitu izgnali iz dežele vse naše ljudi, ki niso imeli lastne zemlje. Morala je iti duhovščina, morala je iti učitelstvo, morali so iti obrtniki in trgovci, inženirji in kvalificirani delavci, državnih ali samoupravnih uradnikov na Sloveni na Koroškem sploh niso tudi imeli, ker je bil že v stari Avstriji smrten greh, dajati Slovincem podobno zaposlitev, kaj šele za vojni, zlasti pa po plebiscitu.

Nemci se niso odrekli osvojevalni politiki.

Nemci so trdno prepričani, da bodo vsled nesmiselne nacionalne politike

Slovincem še enkrat zavladali nad nami, zato hočejo do takrat obdržati svoje postojanke kolikor mogoče, v kolikor že niso razpadle v brezpomembnost. Njihov pritisk gre od severa proti jugu. Ako bi se bili odrekli svoji ekspanzivni politiki, svojem »Drang zur Adri« , potem bi se gotovo v interesu dobrih odnosov z Jugoslavijo odrekli svoji germanizatorični politiki na Koroškem in bi se tudi za časa plebiscita pokazali bolj spravljive napram nam. O vsem tem ne slutimo in ne čutimo ničesar. — Pazljiveje ko prebiramo »Koroškega Slovence«, tem jasneje nam postaja, da Nemci tudi velika svetovna vojna ni izpametovala. Iste in še hujše »atraktivistične« šole, iste ponemčevalne metode! Tamkaj uničevati naš rod, tu pa krepiti svojega, to je nemški dobro premišljen načrt, ki ga hočejo izvesti. Da si izvedbo svojega načrta tem lažje zasigurajo, so poskušali zvezo s klerikalci. Še ni dolgo temu, ko so bili tega mnenja tudi klerikalci sami. Kdor je čul na »Einspielerejem večeru« prof. dr. Sušnika in g. Einspielera samega, ta se bo nehotno vprašal, ali je mogoče, da so se voditelji SLS v tako kratkem času tako temeljito izpremenili?!

Nemci dobivajo državljanstvo — naši rojaki ne!

V zadnjem času smo izvedeli, da so si mnogi Nemci pridobili jugoslovansko državljanstvo na podlagi protekcije SLS in radikalov, dočim slovenski Primorci in Korošci zaman čakajo na rešitev svojih prošelj. Poslednji pač nimajo zaslonbe, ker so večinoma reveži. Za Nemce pa z največjo vneto brusijo pete po Beogradu poslanci SLS in odposlanci NRS iz Maribora. Zanaprej pa bo naravnost njihova dolžnost, da izposlušajo čim večjemu številu Nemcev jugoslovansko državljanstvo. To je v njihovem strankarskem interesu; imeli bodo vsaj več volilcev. In če bo nekega dne šla popravljen naredba glede zaposlitve inozemcev oziroma bo sploh odpravljena, se temu nihče ne bo čudil. Take zadeve so naravna posledica sklenjenega prijateljstva med SLS, NRS in Nemci. Slovenski Maribor bo obsodil izdajalce!

Sedaj pa se vprašajmo: Ali ni napačen trenutek, da se strnemo vsi, ki imamo enake interese, enake interese v tem smislu, da hočemo na lastni zemlji imeti predpravo pred Nemci, kakor jo imajo Nemci kot jačji narod napram našim narodnim manjšinam na Koroškem. Da, ta čas je napačen. Če sta se SDS in NSS združili kljub nasprotju med njima v preteklosti, je bila to naravna posledica pakta SLS in NRS z Nemci. Pričakovati pa bi bilo, da bi tako napravile tudi ostale napredne stranke. Tega niso storile, zato pa so naloga volilcev teh strank, da storijo svojo dolžnost dne 23. januarja. Še več: tudi somišljeniki SLS v kolikor so nacionalno zavedni, v kolikor ne odobravajo zveze svoje stranke z Nemci, naj to dejansko pokažejo s tem, da volijo nacionalno ter obsodijo izdajstvo svoje stranke. Vsi oni volilci, ki so leta 1924, ko je nastopil za občinske volitve ves slovenski Maribor pod zastavo Narodnega bloka, navdušeno odobravali ta nastop, naj tudi tokrat, dosledno svojemu takratnemu stališču nastopijo za isti program, za iste cilje. Volijo naj narodno kandidatno listo z g. Mohorkom na čelu.

Kadar preti narodu nevarnost, je treba združiti vse svoje sile in moči. — Tak čas je nasopil sedaj. Zavedni Slovinci Maribora, na volišče za naše nacionalne ideale, na volišče za slovenstvo proti politični ekspanzivnosti nemštva!

Klerikalci proti oblastni samoupravi

Klerikalci voditelji z g. dr. Korošcem na čelu izjavljajo, da je njihova glavna programna točka autonomija Slovenije. Vemo, da so se klerikalci vedno z vsemi silami borili proti oblastni samoupravi. Znano je, da je g. dr. Korošec hotel pod vlado g. Davidovića imeti tudi mariborskega velikega župana v Ljubljani. Spominjamo se še onih izjav »Slovincu«, da bo v Mariboru sedel le podžupan, ki bo vršil službo za mariborsko oblast imenom in po nalogu ljubljanskega velikega župana. Klerikalci prav dobro vedo, da je autonomija Slovenije neustavna neizvedljiva in mi tudi prav dobro vemo, da so klerikalci vsak čas pripravljivi na avtonomijo postaviti v kot, če bi jim bilo mogoče za tako cenovno zlesti v vlado. Zato je tudi klerikalno vpitje po avtonomiji Slovenije le pesek v oči ljubljanski gospodi, ki je s svojo ljubljano preveč zaljubljen in v direktnem posebu celotnemu prebivalstvu

mariborske oblasti. Ljudska samouprava je mogoča po sedanjem zakonitem stanju le potom oblastnih skupščin. — Kdor je za vseslovensko avtonomijo, je proti oblastni samoupravi. Klerikalci, ki imajo avtonomijo vedno na jeziku, so nasprotniki oblastne samouprave, saj je izgrajena oblastna samouprava nedružljiva z vseslovensko avtonomijo. Široka samouprava naroda je prva zahteva demokracije. Klerikalci so vsled svojih vseslovenskih avtonomističnih teženj nasprotniki mariborske oblastne samouprave, s svojim povdarjanjem utopistične vseslovenske avtonomije so pa tudi naravni protivniki izvedbe ljudske samouprave sploh.

Narod, še posebej v mariborski oblasti, bo svojim pravicam samoodločanja v javnih vprašanjih največ škodoval, če bo zupal varstvo mariborske oblastne samouprave klerikalcem, ki s povdarjanjem meglene vseslovenske avtonomije narodno samoupravo gazijo in posebej samoupravne pravice naroda v mariborski oblasti zanikajo.

Če bodo klerikalci sami imeli večino v oblastni skupščini, je brezdvomno, da taka skupščina za ljudstvo ne bo ničesar koristnega napravila, saj nam je znan klerikalni načrt, da hočejo z večinami, ki jih upajo dobiti v obeh oblastnih skupščinah dokazati, da je delo v oblastnih skupščinah nemogoče, da tako podčrtajo svojo teoretično vseslovensko avtonomistično ideologijo.

Ljudstvo je poklicano, da voli svoje zastopnike v oblastno skupščino, da bo tako moglo samo odločati o najvažnejših gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo oblasti. Glasovi, ki jih bodo dobili pri volitvah v nedeljo klerikalni kandidati, so pa za take namene proči vrženi, ker hoče SLS tudi v oblastnih skupščinah samo politizirati in svojo vseslovensko avtonomijo zagovarjati, ne pa za ljudstvo koristno gospodarsko delo opravljati.

Klerikalci so protivniki mariborske oblastne samouprave. Kdor jih voli, je škodljivec in sovražnik mariborske oblasti in njene samouprave.

Klerikalni vseslovenski avtonomisti so sovražniki mariborske oblastne samouprave.

Klerikalcem ni mar Maribora!

Ne dajte klerikalnim izdajalcem koristi mariborske oblasti nobenega glasu!

Edina dosledna zaščitnica mariborske oblastne samouprave je SDS!

Volite četrto škrinjico!

Uradništvo in oblastne volitve v Mariboru

Od vsega začetka smo rekli, da gre pri oblastnih skupščinah za gospodarske zadeve in, ker se na gospodarske stvari odvetniki najbolje razumejo, nam prezentira klerikalno-radikalno-nemška lista kar tri odvetnike, povsod drugod so pa uradniki precej krepko zastopani: Radičevci imajo dva profesorja in enega odvetnika, socialni demokratje tudi dva šolnika; samostojni demokratje kandidirajo enega prometnega uradnika, enega trgovca in enega obrtnika. Kdor bo trezno prevdaril, kak je namen oblastne gospodarske skupščine, ta se ne bo težko odločil, če preštudira že kandidatne liste. Napredna lista demokratov in narodnih socialistov pa ni mogoča, če se ne obesi k volitvam še skupina zgarjev, ki imajo samo eno edino točko na svojem programu, ki se glasi: Delaj zgago in zdražbo, kjerkoli in kadarkoli moreš, predvsem pa pomni, da si pridobiš kot naprednjak največje zaslužke, ako podstavljaš naprednim strankam nogo!

Priznati moramo, da smo bili glede števila narodnih socialistov v resnici v zmoti, ker smo mislili, da stranka ne šteje več toliko pristašev kakor takrat, ko je imela še svoje zastopnike v parlamentu. Naj nam oficijelno vodstvo stranke ne zameri, da se danes res čudimo, kdo vse hoče biti že naroden socialist, seveda ne radi narodnega in socialnega njenega programa, marveč radi domišljene legitimacije, da sme delati na račun stranke zdražbo in zgago. Gospoda profesorja RR, pravi simbol današnje vlade, se kar cedita v zatrevanju, da sta narodna socialisti, čeprav kandidirata na radičevski listi;

prof. Rostoharja strankino vodstvo ne priznava, ker ni poznal stranke že več let niti toliko, da bi ji plačeval nedolžno članarino, zato pa je povedal na Puceljevem shodu prof. Ribarič s ponosom, da je davidovičev, hkrati Puceljev in Radičev pristaša, a je hkrati vsa leta plačeval članarino pri narodnih socialistih. Res, kremenit značaj s tremi legitimacijami v žepu! Kaj čuda, da ga »Straža« kot odličnega poštenjaka tako povzdiguje, saj podpira nekdanji predsednik Jugoslovanske Matice iz svoje narodno-napredne zavednosti zastopnika spodnještarskih Nemcev, kajti, da bi bilo v Mariboru toliko vrtoglavih in zmešanih glav, da bi dobila RR stranka tudi svoj mandat, pa pač ne misli niti volilcev največji optimist. Po glasovni te škrinjice bo predvsem soditi politično zdelos: in razsodnost našega mesta.

Radičevska skrb za kmeta!

Bivši radičevski minister za kmetijstvo Pucelj je priznal, da je vlada RR za poplavlence v Sloveniji, ki so imeli škode nad 100 milijonov dinarjev, dala vsega skupaj 120.000 Din; ista vlada pa je dala radičevski za drugi »Ekonom« v Ljubljani podpore 100.000 Din, za radičevsko »Panonijo« v Mariboru pa 300.000 Din.

Brez komentarja!

Volilna abstinenca

Volilni boj je nelep celo pri kulturnejši narodni kakor smo mi. Za vzame pri nas navadno zelo ostre, osebne in ostudne oblike, tega ne bo tajil pač nihče. Kaj čuda, da se tako javno delo marsikomu zagnusi, da noče o volitvah ničesar čitati in vedeti, da zavrača strankarstvo in stranke, da ne primerja in se ne prepričuje sam, marveč kratkotalo sklene, da se ne udeleži volitev.

Posebno v Mariboru je prišlo baje do tega sklepa več uradnikov. Priznajo, da ne morejo oddati svoje kroglice za nemškega kandidata dr. Mühleisena, da se pa na drugi strani ne upajo zameriti vsemogočnim radikalnim stranki, ker bi sicer zgubili svojo službico in svojo eksistenco. Žalostne so take prilike, dvakrat žalostne, da jih morajo doživljati na domačih tleh osvobodeni in tako težko pričakovani domovini. Ponavlja se pač stara resnica, da ni hujšega gospodarja, kakor je oni, ki je bil rojen kot suženj. Vendar je treba tudi ta slučaj trezno premisliti in presoditi:

Nikogar ni, ki bi se smel legalnim potom odtegniti državljanjskim dolžnostim plačevanju davkov, vojaščin itd., le državljanjskim pravicam bi se državljan naj odpovedal. Že to samo kaže, da volilna abstinenca nikakor ni na mestu. So pa še drugi razlogi: Ko se bo videlo, koliko ljudi v Sloveniji ni storilo svoje volilne dolžnosti, se bo dalo sklepati iz tega, češ v Sloveniji so vsi zadovoljni in jim je povsem prav, kako se gospodari v državi, na Slovenijo, ki ima tako malo razvit čut za državljanke pravice, se nam sploh ni treba mnogo ozirati. Z zdražbarskimi kandidatnimi listami, s svojo brezprogramnostjo si dajamo Slovenci zelo slabo izpričevalo, a najslabše izpričevalo bi si dali z volilno abstinenco. Na to naj pomislijo vsi volilci in naj grejo na volišče!

Revizija uradniškega zakona

V naši agrarni državi se ne da mnogo storiti za uradništvo, kar pa se je dosedaj, dosegli so samostojni demokratje. Če ni vse tako, kakor bi želeli uradniki sami, to so zakrivale druge stranke, ki so bile uradništvu že od nekdanj sovražne. Sedaj ko ni več samostojnih demokratov na vladi, so slabša uradniški zakon že pri vsakem proračunu, saj vemo, da se je pomaknila pravica do pokojnin za pet let v škodo uradništva, da so se restringirale dajatve obolelim uradnikom v bolnicah... Kakor čujemo iz zanesljivega vira se pripravna celotna revizija uradniškega zakona s celo vrsto poslabšanj in veliko redukcijo, ki jo je napovedal v nedeljo sam Radič v

Mariborske vesti

Maribor, 20. januarja.

Hrvaški kulturni svet v Ljudski univerzi

V petek dne 21. januarja se nadaljuje zelo dobro uspela predavanja iz ciklusa »Hrvaški kulturni svet«, ki imajo za nas največji kulturni pomen. Predava znameniti literarni historik dr. Fran Ilesič, vsenč. profesor iz Zagreba o velevažnem predmetu »O idejnih stikih med Slovenci in Hrvati pred prevratom«. — Kdo pozna bolje dušo Hrvatov in Slovencev, kakor naš ožji rojak, ki je živel mnoga leta med Slovenci in Hrvati? — Njegovo predavanje bo radi tega prvovrstem dogodek za Maribor.

V ponedeljek 24. januarja predava vseučil. profesor dr. Branko Šenoa o hrvaški umetnosti, starejše dobe na podlagi mnogih markantnih in lepih sklopov slik.

m Popravek. V včerajšnjem članku »Gerald: Aimée« se je pripetila neljuba pomota, ki jo je zagrešil tiskarski škrat in ki jo danes popravljamo. Ni res, da ni nujno potrebno, da v Mariboru dokaže aboliteto dela — prazna hiša! Res pa je, da ni nujno potrebno, da v Mariboru dokaže kvaliteto dela — prazna hiša.

m Mestno kopališče bo radi snaženja parnega kotla dne 23., 24., 25. in 26. januarja zaprto.

m Edini film zastoni je oni, ki ga predvaja »Graljski kino« v korist Jadranske straže in ki ga ne smemo zamenjati z že poznanim filmom o solnični zemlji Dalmaciji. Predvajanje filma s primernim predavanjem strokovnega profesorja in učitelja-Dalmatince nam prikazuje slike, ki jih je samo Jadranska straža smela in mogla posneti. — Zato: ako daste 2 Din za zabavo in pouk, ki ga uživajte, ne daste nič za sklad Jadranske straže; ako pa prispevate za sklad J. S., ne daste nič za zabavo in pouk. Jugoslovani na jugoslovansko morje! Vsak čitatelj bodi agitator za ta edini film in edine predstave!

m Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem dobil najizvrstnejšega vina iz Dalmacije. Priporočam Vam, da pridete pokusit in si ga preskrbite na dom za tri dni, ko bodo vse gostilne zaprte. — »Vetrinjski dvor«. 93

Sokolstvo

Sokolstvo in politika

Izjava starešinstva JSS, ponovno soglasno odobrena na seji dne 17. jan.

V sedanjih volilni borbi se ponovno dogajajo slučajji, da se zanaša Sokolstvo v politiko, čeprav smo že opetovano resno in bratsko opozarjali vso javnost in vse svoje članstvo, naj tega ne delajo, ker tako nepremišljeno ravnanje na vse strani samo škoduje.

Zato smo primorani, da tudi danes opozarjamo na svojo izjavo z dne 25. maja 1926, ki jo je tedaj priobčilo naše dnevno časopisje in ki je zgrajena na sklepih II. sokolskega sabora v Zagrebu z dne 18. avgusta 1924 (»Organizacija« str. 6—8), na sklepu odborove seje JSS z dne 7. septembra 1925 v Zagrebu in ki končno temelji na besedilu prispeve (zaobljube), katero mora vsak član in vsaka članica položiti dne 1. decembra vsakega leta.

Ti sklepi, ki so seveda za vse članstvo brez izjeme in brez pridržka strogo obvezni, so tako jasni in nedvoumni, da izključujejo vsako zlorabo Sokolstva v strankarsko politične svrhe.

Kdor se pregreši proti tem sklepom, naj nosi posledice, ki jih vsebujejo pravila in predpisi naše organizacije.

Zdravo!

Starešinstvo Jugosl. sokolskega saveza. V Ljubljani, 17. januarja 1927. E. Gangl, starosta. Dr. Riko Fux, tajnik.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 20. januarja ob 20. uri »Aimée« ab. B. Premijera.

Petek, 21. januarja. Zaprto.

Sobota, 22. januarja ob 20. uri »Manon« ab. C Kuponi.

Nedelja, 23. januarja ob 15. uri »Veseli kmetič«. Znižane cene. Kuponi. — Ob 20. uri »Orlov«. Kuponi. Navadne operne cene.

Opozorjamo cenjeno občinstvo na današnjo premijero zanimive francoske drame »Aimée« (Ljubezen), kjer se na fin, psihološki način odigrava življenje dveh zakoncev. Igrajo ga, Bukškova in gg. Železnik, Gróm.

Nedelja v mariborskem gledališču. V nedeljo, 23. januarja popoldne ob 15. uri se bo vprizorila zabavna opereta »Veseli kmetič«. Na to popoldansko predstavo opozorjamo zlasti okoličane. — Istega dne zvečer pa moderna opereta »Orlov«, pri navadnih opernih cenah.

Zbližanje z Rusijo

Trenutni politični položaj, ki je do cela izpremenil smernice zunanje politike malone vseh evropskih držav; postaja za nas z vsakim dnem jasnejši, kljub neprestanim komplikacijam. Tendence Italije, obkrožiti nas s sovražniki se jasno odraža v vsaki kretni in v vsakem nastopu italijanske diplomacije, ki spretno pridobiva naše sosede za svoj načrt. V Albaniji organizira vstajo in pripravlja okupacijo, na Madžarskem vzpostavlja kraljestvo, Rumunijo in Bolgarijo hujska proti nam in sklepa z njima pogodbe. Povsod se zasajajo ostri kremplji italijanskega imperijalizma, ki ga krepko podpira Britanija, mogoče tudi za ceno mira.

Nedavno so stali naši politiki na razpotju in niso vedeli ne kod ne kam, toda dogodki zadnjih dni, ki so popolnoma izolirali Francijo in Jugoslavijo, so jasno pokazali samo en izhod, samo eno možnost. Kljub zatrevanju dr. Perića, da bo naša politika hodila Nišičeva pota, smo prepričani, da naš zunanji minister ne bo zamudil ugodnega trenutka, ki ga sili k preorjentaciji. Zapadno-evropsko koketiranje je bilo zapeljivo, toda udarci zadnjih dogodkov so omajali zaupanje v locarnski duh in odstranili predsodke, ki so nas doslej delili od Vzhoda — Rusije.

Sovjetski družabni red, nas vendar ne more motiti, da nebi navezali z Rusijo prijateljskih gospodarskih stikov, v času, ko je sovjete priznal ves svet in ko se jim vse razen Anglije neprestano približuje in ko so se odrekli komunistični pronačandni.

Zalostno je, da nas k temu sili šele nesreča, katere je kriva zgrešena zunanja politika. Res je, da pred leti Rusija ni imela nikakega vpliva in da se v zunanji politiki sploh ni udeleževala, temveč je porabila vso energijo za konsolidacijo notranjih razmer. Toda ko se je na znotraj utrdila, je razvila močno zunanje politično akcijo, ki je v živo začela njenega največjega nasprotnika Britanijo. Cesar se ni drznil nihče, to si je v svesti svoje moči upala prezirana Rusija. Njeno delo pa ni ostalo brez

uspela. Upliv, ki si ga je pridobila na škodo Anglije na vzhodu, se je pričel čutiti tudi na zapadu. Vzbudil je pozornost evropskih velesil, in docela prevrnil evropsko politično konstelacijo in jo spravil iz ravnotežja.

Dejstvo, da postaja Rusija vedno bolj odločujoč faktor ne le v Aziji temveč tudi v Evropi je napotilo Francijo, da se je s prijateljsko pogodbo z Rumunijo, po kateri so Rumuniji vezane roke tudi napram sovjetom, približala Rusiji.

Zbližanje z Rusijo pa je tudi za našo državo eminentne važnosti. Z vsemi bivšimi prijatelji in zavezniki imamo toliko slabih izkušenj, da nam ne preostaja drugo, kakor da se naslonimo na mogočno Rusijo, ki bo kljub dosedanji rezerviranosti napram dogodkom v centralni in zapadni Evropi gotovo zastavila svoj vpliv za ohranitev dosedanjih razmer na Balkanu. Priznanje Rusije in rusko-jugoslovanska pogodba, bi naj bil Italiji zadnji opomin obenem na tudi udarec angleški razdruževalni politiki na Balkanu.

Vsi znaki kažejo, da je bodočnost sojena Slovanom.

Vstop Slovakov v praški parlament

Minule dni so se končala trimesečna pogajanja med ministrskim predsednikom in slovaškimi klerikalci, ki so po dolgem omahovanju vendar vstopili v vlado. Slovaki so dobili v praški vladi dva ministrska portfelja: zdravstveno ministrstvo in ministrstvo za izenačenje davkov.

Vstop slovaške ljudske stranke, ki je že več let v ostri opoziciji, ni v bistvu nikaka senzacija, kajti vstop Hlinka v vlado je logična posledica situacije, ki je nastala po parlamentarnih volitvah 1. 1925, ko se je število slovaških poslancev skoraj podvojilo (mesto 12 jih je dobila 23). Takoj je bilo jasno, da tako številna stranka ne bo mogla ostati v opoziciji, temveč da bo prej ali slej morala iskati stikov z vladnimi strankami. Bilo je pa predvsem potrebno, da se je slovaška stranka odrekla dosedanjih agitatorskih protičeških gesel, ki so se v inozemstvu tolmačila tudi napačno in se posvetila pozitivnemu političnemu delu. To se je v resnici tudi zgodilo lanske spomlad, ko so Slovaki glasovali tudi za nekatere predloge vladne večine. Vstop slovaških ludovcev v vlado je postalo vprašanje časa. Iz tega razloga nista bili v oktobru leta 1926 v švehlovem kabinetu zasedeni dve ministrski mesti, ker sta bili rezervirani za predstavnike ludove stranke.

Situacija pa se je ravno takrat zopet poostrila, kajti slovaški ludovci so obnovili zahtevo po avtonomiji, toda le v administrativnem oziru. S tem je bilo sproženo vprašanje administrativne ureditve ne le na Slovaškem temveč vprašanje administrativne razdelitve cele države v župe. Vstop ludovcev v vlado pomeni da žele Slovaki skupno reševati vprašanje glede avtonomije in centralizma ne samo na Slovaškem, temveč v vsej Češkoslovaški.

Istčasno se je tudi likvidiralo pomorno slovaško ministrstvo. Večino zastanov pa bo prevzel deželni odbor.

Vstop slovaške ludove stranke v vlado je velikega pomena in bi bilo napačno smatrati ta korak za navadno rekonstrukcijo vlade kakega modernega parlamentarnega režima. Sporazum slova-

ške stranke z vladno večino je zgolj dokaz konsolidacije države, ki se je z atno okreplila tudi z vstopom nemške stranke v vlado.

— **Kongres slovanskih geografov na Poljskem.** V Varšavi se živahno pripravljajo za kongres slovanskih geografov, ki se bo vršil koncem maja in začetkom junija 1. 1927. Doslej je prijavljenih več sto udeležencev. Največ geografov bo prišlo iz Češkoslovaške, iz Jugoslavije in Bolgarije. Gostje bodo obiskali, kakor se računa, vsa večja mesta poljske države. Poljska vlada bo dala gostom na razpolago poseben vlak. Udeleženci bodo obiskali Katovice, dombovske rudnike, Poznanj, Gdini, poljsko primorje in Varšavo. Iz Varšave bodo odpotovali v Vilno, v bjolovjoške pragozdove, v Lvov, k petrolejskim vrelcem pri Borislavovu, na Jatro in v Penin. Potovanje gostov bo zaključeno v Krakovu, oziroma

— **Cene na Poljskem.** Povodom primerjanja cen v posameznih krajih se je ugotovilo, da je v slučaju ako se vzame Varšavo za 100% merilo najdražje mesto Borislav (100,2%) najcenejše pa Rovno (77%). Živiljske potrebščine so najdražje v Varšavi. Najcenejša provinca je Volinija 80%, najdražja pa Slezija 95 %.

— **Brezposelnost v Angliji.** Brezposelnost je v Angliji zopet znatno narastla, 3. t. m. je bilo v Angliji 1.495.800 brezposelnih, kar dokazuje, da je bilo zopet odpuščenih 145 tisoč delavcev.

Kino

»GRAJSKI« VINO.

predvaja v četrtek 20. do nedelje 23. januarja

»ČRNI PIROT«.

Najnovejši Harry-Piel-film v dveh delih. Oba dela se prikazujeta hkrati.

KINO »UNION« (preje »Bioskop«)

predvaja od srede 19. do vključno petka 21. januarja

»JUNAK DNEVA«.

Tim Mixl Moderni Don Juan. Film strastne ljubezni, temperamenta in drznih pustolovinj.

KINO »APOLO«.

predvaja od torika dne 18. do vključno četrta dne 20. januarja

»ROZNATI DIAMANT«

po sijajni komediji: Karriere. Izredno pestrobojna scenerija in živahno dejanje skozi katero se vleče napeta kriminalna snov.

KINO »DIANA« STUDENCI

predvaja od srede dne 19. januarja do vključno petka 21. januarja:

Elen Kürti in šletna Irma Eruth

v prekrasni filmski igri:

»MED PLAMENI IN ZVERMI«.

Senzacionalna cirkuška igra v 5. dejanjih, polna dogodkov, ki drže gledalca v neprestani napetosti. Nenopisljivo levo akrobatske točke, ganljivi nastopi šletne krotiljke divjih zverj; požar v zverinjaku, beg zverj, panika med občinstvom itd. vse to se vrsti na platnu in gotovo zasluži, da mu obiskovalci s svojim številnim posetom posvetijo svojo pozornost.

Salonska obleka

se poceni proda. Orožnova ul. št. 2. prtl. levo. 91

Priden vajenec

za kleparstvo se sprejme pri Fransu Horwath, Aleksandrova cesta 49, Maribor. 90

Najcenejše se oblečete

pri J. Trpin-u, Glavni trg 17. Zimske blago pol zastoni. Creppe de Chine od 60 Din naprej itd. itd. Prepričajte se sami!! 60

Gostilničarji!

Narodite si takoj za čas volitev brezalkoholne pijsce pri Podravske industriji sadnih izdelkov Maribor, Koroška c. št. 1. 48

Deklico za vse

katera zna dobro kuhati ter ima rada otroke, sprejme boljša družina v Zagrebu.

Genj. ponudbe poslati na PUBLICITAS D. D., Zagreb, Gunduličeva 11, pod Za-10.772. 84

Pat in Patadion

Nastopita tudi v nedeljo popoldne! 79 v kavarni Evropa 16.—31. t. m. gostujeta komika Bojer in Waldan. Izbran spored.

Zahvala.

Mesto vsake posebne zahvale izrekamo tem potom vsem, ki so nam v bridkih urah ob izgubi našega dobrega, nepozabnega soproga, oziroma očeta itd., gospoda

Janka Košan-a

gimn. profesorja v p.

ljajšali našo bol s tolažilnimi besedami, ki so blagemu pokojniku pokladali cvetje in vence v slovo, ga spremili ob njega poslednji poti, mu govorili nagrobne govore ter peli pretresujoče žalostinke, našo globoko občuteao zahvalo.

MARIBOR, dne 15. januarja 1927. 92

Žalujoči ostali.